

KINNITATUD
MTÜ Arenduskoja juhatuse otsus
4. märts 2016
Lisa

MTÜ Arenduskoda LEADER projektitoetuste taotluste hindamismetoodika ja kriteeriumid

LEADER meetme eesmärgiks on kohaliku algatuse edendamine, aidates läbi maapiirkonna sisemiste arenguvõimaluste parema kasutamise kaasa põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime, keskkonna ja paikkonna ning eriti maapiirkonna elukvaliteedi parandamisele ja majandustegevuse mitmekesistamisele.

Toetatavad tegevused ja hindamiskriteeriumid meetmete lõikes on alljärgnevad:

MEEDE 1.1 Elulaadiettevõtluse toetus:

- Loodusturismi tegevusvaldkonna toetamine.
- Elulaadi ettevõtlust arendavate investeeringute toetamine.
- Kohalikule toormele ja teenusele lisandväärtuse andmine.
- Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.
- Kohaliku toorme ja teenuse väärindamiseks tehtavate investeeringute toetamine.
- Elulaadi ettevõtluse teadvustamine ja ühisturunduse toetamine.
- Ühiste abiteenuste rakendamise toetamine.
- Elulaadiettevõtlust toetavate ühiskoolituste korraldamine.
- Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Projekti sihtgrupp. Elulaadiettevõtja kriteeriumitele vastavus. Taotluses ja lisamaterjalides on välja toodud, et tegemist on pereettevõttega, taotleja põhitegevustulu ei ületa 500 000 eurot, keskmine töötajate arv ei tohi olla üle 5 töötaja aastas.	1–10	30%	1–4	Projekti sihtgrupp ei vasta elulaadiettevõtja kriteeriumitele.
			5–7	Projekti sihtgrupp vastab elulaadiettevõtja kriteeriumitele osaliselt.
			8–10	Projekti sihtgrupp vastab elulaadiettevõtja kriteeriumitele.
Ettevõtte tegevuse mõju piirkonnale.	1–10	20%	1–4	Ettevõttel mõju kohalikule piirkonnale läbi kohaliku tooraine ja ressursside väärtustamise, piirkonnale vajalike teenuste või toodete müügi või teiste ettevõtete väärtuse suurendamisele puudub.
			5–7	Ettevõttel on keskmine mõju kohalikule piirkonnale läbi kohaliku tooraine ja ressursside väärtustamise, piirkonnale vajalike teenuste või toodete müügi või teiste ettevõtete väärtuse suurendamisele.
			8–10	Ettevõttel on suur mõju kohalikule piirkonnale läbi

				kohaliku tooraine ja ressursside väärtustamise, piirkonnale vajalike teenuste või toodete müügi või teiste ettevõtete väärtuse suurendamisele.
Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös.	1–10	5%	1–4	Projektil puuduvad partnerid.
			5–7	Projektil on kaasatud partnerid, kuid pole tõendatud nende tegelik olemasolu ega ka asjakohasus.
			8–10	Projekti on kaasatud asjakohased partnerid. Partnerlus on tõendatud.
Projekti tulemusel loodavate töökohtade arv.	1–10	10%	1–4	Projekti tulemusel ei looda töökohti, uute töökohtade arv pole välja toodud.
			5–7	Projekti tulemusel luuakse väidetavalt töökohti, kuid see on selgelt põhjendamata (kirjeldamata)
			8–10	Projekti tulemusel luuakse töökohti ja see on selgelt põhjendatud äriplaanis.
Projekti tegevuste innovatiivsus.	1–10	10%	1–4	Projekti tegevused ei sisalda innovatiivseid tegevusi või ei ole see eraldi välja toodud.
			5–7	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid tegevusi osaliselt.
			8–10	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid tegevusi suurel määral ja see on selgelt välja toodud.
Projekti tegevuste ja investeringute äriplaani teostatavus.	1–10	25%	1–4	Äriplaani ei ole jätkusuutlik ja teostatav.
			5–7	Äriplaani on keskmiselt läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
			8–10	Äriplaani on läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
Kokku maksimumhinne			60	

MEEDE 1.2 Mikro- ja väikeettevõtete arendamine:

- Teenuste/toodete valiku laiendamine.
- Tootele ja teenusele lisandväärtust andvale investeringute toetamine.
- Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.
- Uuenduslike ning säästlike toodete ja teenuste arendamine (näiteks kaugtöökeskused).
- Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.
- Teadmispõhise ettevõtluse arendamise toetamine.
- Uute tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu toetamine.
- Olemasolevate toodete ja teenuste jätkusuutlikkust tagavate investeringute toetamine.
- Koostöö arendamine, mis on seotud uuenduslike ja säästlike toodete ning teenuste väljaarendamisega.
- Ühisturunduse arendamise toetamine (turundus- ja reklaamialased tegevused).

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Projekti sihtgrupp. Taotleja põhitegevustulu ei ületa 2 000 000 eurot, taotleja keskmine töötajate arv on mitte üle 25. Eelistatud on kohalikul toormel ja tööjõu ressurssil töötavaid ettevõtteid.	1–10	10%	1–4	Projekti sihtgrupp on määratlemata või piisavalt on tõendamata sihtgrupi kaasatus.
			5–7	Projekti sihtgrupp on osaliselt määratletud või osaliselt tõendamata nende kaasatus.
			8–10	Projekti sihtgrupp on määratletud ja piisavalt tõendatud nende kaasatus.
Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös.	1–10	10%	1–4	Projektil puuduvad partnerid.
			5–7	Projektil on kaasatud partnerid, kuid pole tõendatud nende tegelik olemasolu ega ka asjakohasus.
			8–10	Projekti on kaasatud asjakohased partnerid.

				Partnerlus on tõendatud.
Projekti tulemusel säilitatavate või loodavate töökohtade arv.	1–10	10%	1–4	Projekti tulemusel ei looda ühtegi uut töökohta või säilitatakse vähemalt 1 töökohta.
			5–7	Projekti tulemusel luuakse uusi töökohti (vähemalt 1) või säilitatakse vähemalt 3 töökohta.
			8–10	Projekti tulemusel luuakse uusi töökohti (rohkem kui 2) või säilitatakse töökohti (rohkem kui 5 töökohta).
Projekti tegevuste innovatiivsus.	1–10	15%	1–4	Projekti tegevused ei sisalda innovatiivseid tegevusi või ei ole see eraldi välja toodud.
			5–7	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid tegevusi osaliselt.
			8–10	Projekti tegevused sisaldavad innovatiivseid tegevusi suurel määral ja see on selgelt välja toodud.
Ettevõtte jätkusuutlikkus.	1–10	10%	1–4	Ettevõtte on uus või ei ole omanud märkimisväärset majandustegevust.
			5–7	Ettevõtte on oma varasema tegevusega tõestanud oma suutlikkust keskmiselt majandustegevuses.
			8–10	Ettevõtte on oma varasema tegevusega tõestanud oma suutlikkust majandustegevuses.
Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus.	1–10	45%	1–4	Äriplaani ei ole jätkusuutlik ja teostatav.
			5–7	Äriplaani on keskmiselt läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
			8–10	Äriplaani on läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
Kokku maksimumhinne			60	

MEEDE 2.1 Kogukonna investeeringute toetus:

- Kogukonnale vajalike teenuste käivitamine ja arendamine läbi investeeringute tegemise.
- Külamajade, seltsimajade ja muude taoliste hoonete rakendamine kogukonnateenuste osutamiseks.
- Rändteenuste arendamine.
- Kogukondliku lastehoiuteenuse käivitamise toetamine.
- Kogukonna turvalisuse suurendamist tagavate meetmete/turvalahenduste toetamine.
- Liikumisradade korrashoiu ja korrashoiuks vajalike seadmete soetamise toetamine.
- Spordi- ja mänguväljakute rajamise ja korrastamise toetamine.
- Kogukonda esteetiliselt häirivate amortiseerunud hoonete lammutamine või korrastamine kogukonnateenuse arendamise eesmärgil.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Investeeringuobjekti mõju piirkonna elukvaliteedile ja elukeskkonna atraktiivsusele.	1–10	20%	1–4	Projekt ei mõjuta piirkonna elukvaliteeti ja elukeskkonna atraktiivsust.
			5–7	Projekt omab keskmist mõju piirkonna elukvaliteedi ja elukeskkonna arengule. Projekti elluviimine täiendab olemasolevat infrastruktuuri ja tegevusi ning arvestab piirkonna omapäraga.
			8–10	Projekt omab suurt mõju piirkonna elukvaliteedi ja elukeskkonna arengule. Projekti elluviimine täiendab olemasolevat infrastruktuuri ja tegevusi ning arvestab piirkonna omapäraga.

Projekti tulemuste ja taotleja jätkusuutlikkus.	1–10	30%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust. Organisatsioon ei ole varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia. Riskid on määratlemata ja maandamata. On tuvastatav muu väline risk, mis seab kahtluse alla objekti jätkusuutlikkuse/kasutatavuse/ küllastatavuse.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on määratlemata ja maandamata.
			8–10	On olemas garantii (pädeva organi otsus) objekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja majandamiseks on kavandatud piisavalt ressursse. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.
Kas tegemist on olemasoleva objektiga? Eelistatakse investeringuid olemasolevatesse objektidesse.	1–10	20%	1–4	Tegemist ei ole olemasoleva objektiga. Ehitatakse või rajatakse uus.
			5–7	Tegemist on olemasoleva objektiga, objekt ei ole kasutuses.
			8–10	Tegemist on olemasoleva objektiga, objekt on kasutuses ning investeringuga luuakse lisandväärtus.
Objekti funktsionaalsus, mitmekesisus (investeeringu abil teostatavad tegevused).	1–10	20%	1–4	Tõendatud ei ole objekti funktsionaalsus, mitmekesisus (puudub teenuse kirjeldus). Taotlus ei sisalda piisavalt vajalikku informatsiooni projekti hindamiseks. Toetuse abil teostatav investeering ei ole vajalik teenuste osutamiseks. Kavandatud tegevused on ebaloogilised või on ebapiisavad probleemi(de) lahendamiseks.
			5–7	Objekti funktsionaalsus ja mitmekesisus on tõendatud keskmiselt (teenuse kirjeldus tekitab lisaküsimusi). Toetuse abil teostatav investeering on vajalik teenuse osutamiseks keskmisel määral ja teenus ei oma piirkonnas suurt mõju.
			8–10	On olemas garantii (seletuskiri, lepingud, kokkulepped vms) objekti funktsionaalsuse ja mitmekesisuse kohta. Toetuse abil teostatav investeering on vajalik teenuste osutamiseks ja teenuse rakendamine omab piirkonnas suurt mõju. Vajadusel on esitatud pikemaajalisem tegevuskava. Teenuste arendamisel on lähtutud ka innovatiivsetest lahendustest.
Investeeringu suurus kasusaajate kohta (nn. investeeringu efektiivsuse hindamine).	1–10	10%	1–4	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on väike.
			5–7	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on keskmine.
			8–10	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on suur.
Kokku maksimumhinne			50	

MEEDE 2.2 Aktiivne ja tegus kogukond:

- Kohalikku paikkonda tutvustavate materjalide koostamine ja väljaandmine (trükised, filmid, CD-d, DVD-d jms);
- Kogukonna õppereisid ja koolitused (projektikoostamise koolitused, keeleõpe, karjäärinõustamine, kogemuste vahetamine ja parimate praktikatega tutvumine ja tutvustamine, võistlused, festivalid, õpitoad jms).
- Kogukondade vahelist koostööd soodustavad tegevused.
- Liikumisharrastuste ja tervisespordi ürituste toetamine.
- Kogukonna ja omavalitsuse vahelise koostöö lahenduste loomine ja arendamine (omavalitsuste ülesannete delegeerimine kolmandale sektorile).
- Kohalike ühenduste sisemine tugevdamine ja teadlikkuse suurendamine (koolitus- ja infopäevad, kursused, seminarid jms).
- Omaalgatuslike tegevuste toetamine.
- Uuenduslike lahendustega vaba aja sisustamise (spordi-, laste- ja noortelaagrid) toetamine või lisandväärtusi loovate laste- ja noortelaagrite korraldamise toetamine, sh ka vaba aja-, spordilaager jne).
- Noortekeskuste tegevustele lisandväärtuste andmise toetamine (ei ole mõeldud igapäevategevusi).
- Erinevate põlvkondadevaheliste teadmiste ja oskuste vahetamise toetamine (eakatele tänapäevaste tehnoloogiate kasutamise õpetamine, vanade tövõtete edasiandmine noortele jms).
- Väikeinventari soetamine (kuni 20% projekti kogumaksumusest).
- Projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlblike kulude maksumusest). Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele. Mõju maapiirkonnale mitmekesisuse loomisele ja lisandväärtuse andmisele.	1–10	30%	1–4	Projekt ei mõjuta piirkonna elanike omaalgatust, aktiivsust ja ei soodusta sotsiaalset suhtlemist. Puudub mitmekesisus ja lisandväärtust ei looda.
			5–7	Projekt omab keskmist mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab keskmiselt sotsiaalset suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab ja mitmekesistab piirkonnas tegevusi keskmiselt.
			8–10	Projekt omab suurt mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab sotsiaalset suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab ja mitmekesistab piirkonna tegevusi ning loob uuenduslikke tegevusi ja lisandväärtust.
Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus.	1–10	20%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust. Organisatsioon ei ole varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia või on olnud probleeme.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on

				määratlemata ja maandamata.
			8–10	On olemas garantii (pädeva organi otsus) projekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja edasisteks tegevusteks on kavandatud piisavalt ressursse. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.
Kasusaajate hulk.	1–10	10%	1–10	Otseseid kasusaajaid on vähe või ei ole kirjeldatud.
			5–7	Kasusaajate hulk on keskmiselt tõendatud.
			8–10	Kasusaajate hulk on piisavalt tõendatud.
Traditsioonide, eripära säilimine tegevuste arendamisel.	1–10	30%	1–4	Piisavalt ei ole tõendatud traditsioonilise, kohaliku eripära vms arvestamisega projekti tegevustes.
			5–7	Projektis on keskmiselt välja toodud traditsioonide, kohaliku eripäraga arvestamine.
			8–10	Projektis on selgelt välja toodud traditsioonide, kohaliku eripäraga arvestamine.
Omaosalus suurem kui nõutud.	1–10	10%	1–4	Omafinantseering on ainult meetme tingimustes esitatud määras.
			5–7	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast 5-10% suurem.
			8–10	Omafinantseering on meetme tingimustes toodud määrast rohkem kui 10% suurem.
Kokku maksimumhinne			50	

MEEDE 3.1 Ajaloo- ja kultuuripärandi väärtustamise investeeringute toetus:

- Koolitused (valdkonnad näiteks nagu raamatupidamine, turu-uuringud, seadusandlus, täiend- ja ümberõpe jms).
- Piirkonna eripära väljendavate objektide säilivuse ja arendamise tarbeks investeeringute tegemine.
- Ajaloo- ja arhitektuuripärandi hoidmine ja korrastamine.
- Muuseumide rajamine, arendamine ja korrastamine.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Projekti tulemuste jätkusuutlikkus, toote/teenuse terviklikkus.	1–10	30%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust. On tuvastatav muu väline risk, mis seab kahtluse alla objekti jätkusuutlikkuse kasutatavuse/ külastatavuse. Ei saavutata toote/teenuse terviklikkust.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on määratlemata ja maandamata. Tulemuseks on keskmisel tasemel toode/teenus (vajab edasiarenduseks lisainvesteeringuid).
			8–10	On olemas garantii objekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja majandamiseks on kavandatud piisavalt ressursse. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.

				Tulemuseks on valmis toode/teenus.
Investeeringu suurus kasusaajate kohta (nn. investeeringu efektiivsuse hindamine).	1–10	30%	1–4	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on väike.
			5–7	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on keskmine.
			8–10	Investeeringu suurus kasusaajate kohta on suur.
Loodavate ja säilitatavate töökohtade arv	1–10	10%	1–4	Projekti tulemusel ei looda ühtegi uut töökohta või säilitatakse vähemalt 1 töökoht.
			5–7	Projekti tulemusel luuakse uusi töökohti (vähemalt 1) või säilitatakse vähemalt 3 töökohta
			8–10	Projekti tulemusel luuakse uusi töökohti (rohkem kui 2) või säilitatakse töökohti (rohkem kui 5 töökohta).
Tegevuste seotus objekti või ürituse ajaloo- ja kultuuriväärtusega.	1–10	10%	1–4	Tegevused ei mõjuta objekti või ürituse säilimist või kestmist ja väärtustamist.
			5–7	Tegevused mõjutavad objekti või ürituse säilimist või kestmist ja väärtustamist keskmiselt. Küllastatus ei suurene.
			8–10	Tegevused aitavad kaasa objekti või ürituse säilimisele, kestmisele ning suurendavad küllastatavust.
Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus.	1–10	20%	1–4	Äriplaani ei ole jätkusuutlik ja teostatav.
			5–7	Äriplaani on keskmiselt läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
			8–10	Äriplaani on läbimõeldud, jätkusuutlik ja teostatav.
Kokku maksimumhinne			50	

MEEDE 3.2 Kultuuripärandi hoidmine:

- Piirkonna kaubamärkide (Lahemaa, Kõrvemaa, Neeruti, Piibe maantee jm) arendamine ja mainekujundus.
- Piirkonna eripära ja konkurentsivõimet tõstvate tegevuste toetamine (nt. mereteema, vorstifestival, mõisateema, militaarteema), sh interaktiivsete lahenduste loomine (mängud, äpid jms).
- Uute oskuste omandamine (koolitused, töötoad, õppe- ja kogemustevahetamise reisirid nii Eesti siseselt kui rahvusvahelisel tasandil).
- Otseselt kultuuripärandi hoidmisega seonduv toetus (nt koduloo-uurimine, teadvustamine ja talletamine, legendide kogumine).
- Rahvusliku käsitöö propageerimine, käsitöövõtete ja oskuste edasiandmine, näiteks: sepsed, käsitöö, rahvariided jne (koolitused, kursused, näitused, üritused jms).
- Projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlbulike kulude maksumusest). Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Hindamiskriteerium	Hinne	Osakaal	Hindamiskriteeriumite miinimum- ja maksimumväärtuste määratlused	
Projekti mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ja sotsiaalsele suhtlemisele.	1–10	30%	1–4	Projekt ei mõjuta piirkonna elanike omaalgatust, aktiivsust ja ei soodusta sotsiaalset suhtlemist.
			5–7	Projekt omab keskmist mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab sotsiaalset suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab keskmiselt piirkonna tegevusi ning arvestab piirkondlikku omapära.

			8–10	Projekt omab suurt mõju piirkonna elanike omaalgatusele, aktiivsusele ning soodustab sotsiaalselt suhtlemist. Projekti elluviimine täiendab oluliselt piirkonna tegevusi ning arvestab piirkondlikku omapära.
Taotleja või projekti tulemuste jätkusuutlikkus.	1–10	20%	1–4	Projekti elluviimine ei taga tulemuste jätkusuutlikkust, projekti tulemuste edasine haldaja ei ole määratletud. Ei ole kavandatud edasist tegevust.
			5–7	Projekti hilisemate haldamisega seonduvate garantiide tõestus on keskmisel tasemel. Organisatsioon on varasema tegevusega tõendanud oma võimekust projekte ellu viia keskmisel tasemel. Projekti etapid ei ole selgelt välja toodud, riskid on määratlemata ja maandamata.
			8–10	On olemas garantii (pädeva organi otsus) projekti võimeka haldaja olemasolu kohta ja edasisteks tegevusteks on kavandatud piisavalt ressursse. Projekti järgnevad etapid on läbi mõeldud, riskid määratletud ja maandatud.
Kasusaajate hulk.	1–10	15%	1–4	Otseid kaasusaajaid on määratlemata või vähe
			5–7	Otseid kasusaajaid on keskmiselt
			8–10	Kasusaajate hulk on suur ja see on piisavalt tõendatud.
Traditsioonide, eripära säilimine tegevuste arendamisel.	1–10	35%	1–4	Piisavalt ei ole tõendatud traditsioonilise, kohaliku eripära vms arvestamisega projekti tegevustes.
			5–7	Projektis on keskmiselt välja toodud traditsioonide, kohaliku eripäraga arvestamine
			8–10	Projektis on selgelt välja toodud traditsioonide, kohaliku eripäraga arvestamine.
Kokku maksimumhinne			40	

HINDAMISPROTSESS

1. Moodustatud on hindamiskomisjon.
2. Koosoleku toimumiseks vajalik kvoorum on 5 hindamiskomisjoni liiget.
3. Hindamiskomisjoni liikmed hindavad projektide vastavust hindamiskriteeriumide lõikes täisarvudes 1–10 hindepallini.
4. Hindamiskomisjoni liikmete hinded iga kriteeriumi kohta kajastatakse hindamistabelis. Iga kriteeriumi lõikes hindamiskomisjoni liikmete antud hinded summeeritakse, korrutatakse kriteeriumi osakaaluga ning seejärel jagatakse hindajate arvuga.
6. Hinnang projektitoetuse taotlusele loetakse positiivseks, kui hindamisel antud kaalutud keskmine koondhinne on vähemalt 5 punkti (50% meetme maksimumhindest):
7. Hindamiskomisjoni esimees esitab arenduskoja tegevpersonalile andmed, kes nende alusel valmistab hindamiskomisjoni koosolekuks ette projektide punktiarvestuse koondtabeli.

8. Hindamiskomisjoni liikmete antud punktid kantakse projektide hindamistabelitesse ja nende kriteeriumidele antud hinnangute kaupa koondtabelisse komisjoni koosolekul. Kui mõne hindamiskomisjoni liikme antud hinne erineb oluliselt teiste liikmete omast, siis ta põhjendab oma hinnangut.
9. Hindamiskomisjoni liikmed võivad oma esialgset hinnet muuta, kui nad saavad koosolekul projektitaotluse kohta lisainformatsiooni, mis teeb antud hinde muutmise vajalikuks.
11. Projektitoetuse taotluste rahastamiseks esitatava paremusjärjestuse nimekirja koostamist alustatakse enim punkte saanud projektist. Kui mitu projekti on saanud võrdse arvu punkte, kantakse paremusjärjestuses kõrgemale kohale taotlus, mille omafinantseering on suurem.